

ประเทศไทยและกลุ่มธนาคารโลก

**TOGETHER WE CAN
TRANSFORM
THAILAND**

WORLD BANK GROUP

เกี่ยวกับกลุ่มธนาคารโลก

กลุ่มธนาคารโลกเป็นแหล่งให้ทุนและความรู้แก่ประเทศกำลังพัฒนาที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ธนาคารโลกประกอบด้วยห้าสถาบันที่มีความมุ่งมั่นเดียวกันคือลดความยากจน เพิ่มการกระจายความมั่งคั่งให้ทั่วถึง และส่งเสริมการพัฒนาอย่างยั่งยืน

พันธกิจของเรา

ยุติความยากจนขั้นรุนแรง

โดยการลดสัดส่วนประชากรที่ยากจนขั้นรุนแรงให้เหลือร้อยละ 3 ภายในปีพ.ศ. 2573

ส่งเสริมการกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึง

โดยการช่วยให้ประชากรที่มีรายได้น้อยที่สุดร้อยละ 40 ในแต่ละประเทศให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

หุ้นส่วนกับภาครัฐ

IBRD และ IDA รวมกันเป็น ธนาคารโลก ซึ่งทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน ให้คำแนะนำด้านนโยบาย และให้ความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่รัฐบาลของประเทศกำลังพัฒนา โดย IDA จะให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศยากจน ในขณะที่ IBRD ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศที่มีรายได้ระดับปานกลาง และประเทศที่ยากจนแต่มีเครดิตดี

ห้าสถาบัน หนึ่งกลุ่มธนาคารโลก

กลุ่มธนาคารโลกประกอบด้วยห้าองค์กร ดังนี้

ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการฟื้นฟูบูรณะและพัฒนา (IBRD) มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้านเงินกู้และความช่วยเหลือทางเทคนิคแก่รัฐบาลในกลุ่มประเทศที่มีรายได้ปานกลาง และประเทศรายได้ต่ำที่มีเครดิตดี

สมาพันธ์การพัฒนาระหว่างประเทศ (IDA) ให้สัมปทานเงินกู้และให้เงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่รัฐบาลของกลุ่มประเทศยากจน

บรรษัทการเงินระหว่างประเทศ (IFC) ทำหน้าที่ผสมผสานการลงทุนพร้อมให้คำแนะนำและระดมทรัพยากรเพื่อช่วยให้ภาคเอกชนสามารถพัฒนาธุรกิจอย่างก้าวหน้า

หน่วยงานประกันการลงทุนพหุภาคี (MIGA) ทำหน้าที่ส่งเสริมการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ โดยให้การรับประกันและรับรองความเสี่ยงทางการเมืองแก่นักลงทุนและผู้ให้กู้

ศูนย์กลางระหว่างประเทศเพื่อยุติข้อขัดแย้งด้านการลงทุน (ICSID) ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในระดับนานาชาติเพื่อการไกล่เกลี่ยและระงับข้อพิพาทที่เกิดจากความขัดแย้งในการลงทุน

เส้นทางการพัฒนาของประเทศไทย

ตลอดสี่ทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศไทยมีความก้าวหน้าในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างน่าประทับใจ และเปลี่ยนสถานะจากประเทศที่มีรายได้น้อยไปสู่ประเทศที่มีรายได้ระดับปานกลางสูงในระยะเวลาที่น้อยกว่าหนึ่งช่วงอายุคน ด้วยเหตุนี้ เรื่องราวของประเทศไทยจึงถูกนำไปอ้างอิงในฐานะประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านการพัฒนาอย่างแพร่หลาย จากการที่ประเทศไทยเติบโตอย่างเข้มแข็งยั่งยืน ความยากจนลดลงอย่างน่าประทับใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงทศวรรษ 80

เศรษฐกิจของประเทศไทยเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 7.5 ในช่วงปีพ.ศ. 2503-2539 และร้อยละ 9 หลังจากช่วงวิกฤติเศรษฐกิจเอเชียระหว่างปีพ.ศ. 2542-2548 สร้างงานให้คนหลายล้านคนได้หลุดพ้นจากความยากจน นอกจากนี้ ประชาชนก็ได้รับสวัสดิการหลายด้านจากภาครัฐ อาทิ เด็กสามารถเรียนในโรงเรียนได้นานขึ้นจากการขยายการศึกษาภาคบังคับ ประชาชนเกือบทุกคนในปัจจุบันได้รับประกันสุขภาพ และมีการขยายขอบเขตการคุ้มครองทางสังคมมากขึ้น

หลังจากการเติบโตทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงเหลือเฉลี่ยร้อยละ 3.5 ระหว่างพ.ศ. 2548-2558 และร้อยละ 2.3 ในระหว่างพ.ศ. 2557-2559 เศรษฐกิจไทยได้กลับมาเติบโตสูงสุดในรอบหกปีที่ร้อยละ 4.1 เมื่อปีพ.ศ. 2561 แม้ว่าจะได้รับผลกระทบจากภายนอกในเรื่องการค้าและการท่องเที่ยว ดังนั้น เศรษฐกิจของประเทศไทยระยะปานกลางยังสามารถเติบโตสูงขึ้นได้หากดำเนินการตามแผนการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่อย่างต่อเนื่องเพื่อเชื่อมต่อกับภูมิภาคที่ยังล้าหลัง รวมถึงการลงทุนในทุนมนุษย์

ความยากจนลดลงอย่างยั่งยืนตลอด 30 ปีที่ผ่านมาจากร้อยละ 67 เมื่อพ.ศ. 2529 มาอยู่ที่ร้อยละ 7.8 เมื่อพ.ศ. 2560 (วัดจากเส้นความยากจนของประเทศที่มีรายได้ปานกลางระดับสูงที่รายได้ประมาณ 185 บาทต่อวัน 2011 PPP)

เมื่อเทียบกับทศวรรษที่ผ่านมา การเติบโตของเศรษฐกิจในช่วงพ.ศ. 2558-2560 ลดลง ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำและผลกระทบต่อด้านลบที่มีต่อเกษตรกรส่งผลให้สวัสดิการของครัวเรือนแอ่ง ในช่วงเวลานี้อัตราการจ้างงานในภาคเกษตรและอุตสาหกรรมลดลง และค่าจ้างเพิ่มขึ้นช้าประมาณการณ์ว่า เมื่อพ.ศ. 2560 จำนวนคนยากจนทั่วประเทศเพิ่มขึ้น 478,000 คนเทียบกับพ.ศ. 2558 นอกจากนี้ แต่ละภูมิภาคยังมีความแตกต่างอยู่มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จำนวนคนจนเพิ่มขึ้น

ความเหลื่อมล้ำเพิ่มขึ้นในช่วงพ.ศ. 2558-2560 เมื่อวัดจากค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาคด้านรายได้ (Gini coefficient) ช่วงเวลานี้นับว่า ค่าเฉลี่ยการบริโภคของครัวเรือนเพิ่มขึ้น หากแต่การบริโภคของครัวเรือนที่รายได้ต่ำล้าหลังร้อยละ 40 กลับลดลง

อย่างไรก็ดี ความท้าทายด้านการพัฒนา ยังคงมีอีกมาก ดัชนีทุนมนุษย์ของธนาคารโลกซึ่งวัดระดับผลิตภาพของคนทำงานรุ่นใหม่ว่าจะมีศักยภาพเต็มที่เพียงใด หากพวกเขาได้รับการศึกษาและบริการสุขภาพจากรัฐอย่างเต็มที่ ผลการศึกษาพบว่า ความเหลื่อมล้ำด้านคุณภาพการศึกษา ยังเป็นความท้าทายใหญ่ของประเทศไทย เด็กไทยที่เกิดวันนี้จะได้รับการศึกษาในโรงเรียนเป็นเวลา 12.4 ปีจนถึงอายุ 18 แต่การศึกษาพบว่า เด็กไทยคนดังกล่าวได้รับการศึกษาในโรงเรียนเทียบเท่ากับระยะเวลาเพียง 8.6 ปี โดยมีช่องว่างทางการศึกษาที่หายไปอีก 3.8 ปี

นอกจากนี้ อัตราการรอดชีวิตของผู้ใหญ่ไทยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลก อีกทั้ง ตลอด 15 ปีที่ผ่านมา อัตราความชุกของโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงเพิ่มขึ้นถึงสามและสี่เท่าตามลำดับ รวมถึงประเทศไทยมีอัตราการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุบนท้องถนนสูง ทั้งหมดนี้ ส่งผลกระทบต่ออัตราการรอดชีวิตของผู้ใหญ่ ผลการศึกษาพบว่า คนไทยอายุ 15 ปีเพียงร้อยละ 85 เท่านั้นที่จะมีชีวิตอยู่จนพ้นอายุ 60 ปีได้

จากอดีตจนถึงปัจจุบัน

2492

**พ.ศ. 2492 ประเทศไทย (ชื่อเดิม
ราชอาณาจักรสยาม)**

ได้เข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 47 ของธนาคารโลก
เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2492

2493

**พ.ศ. 2493 ประเทศไทยกู้เงินธนาคารโลกเป็น
ครั้งแรกเป็นมูลค่า 25.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ**

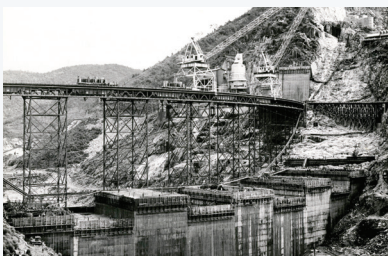
เพื่อใช้ในการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน 3 โครงการ
(ท่าเรือ, ทางรถไฟ, และระบบชลประทาน) เพื่อฟื้นฟู
เศรษฐกิจไทยหลังสงครามโลกครั้งที่ 2

2500

พ.ศ. 2500 เพื่อไฟฟ้าและควบคุมน้ำท่วม

ธนาคารโลกได้อนุมัติเงินกู้มูลค่า 66 ล้านดอลลาร์
สหรัฐเพื่อสร้างเขื่อนภูมิพลที่จังหวัดตาก

2506

**พ.ศ. 2506 โครงการทางหลวงและ
ถนนในแต่ละจังหวัด**

ธนาคารโลกให้ความช่วยเหลือทางการเงิน
เพื่อปรับปรุงและสร้างความปลอดภัยแก่ระบบ
ทางหลวงเพื่อเชื่อมต่อพื้นที่ชนบทเข้ากับเมือง

2509

**พ.ศ. 2509 ธนาคารโลกได้ขยาย
ความช่วยเหลือไปสู่ด้านการศึกษา**

โดยให้ทุนจำนวน 181.9 ล้านดอลลาร์เป็นเวลา
16 ปี เพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอน เพิ่มจำนวนครู
และสถาบันการศึกษา ตลอดจนช่วยพัฒนาระบบ
การศึกษาและหลักสูตรการเรียนการสอน

2515

**พ.ศ. 2515 ธนาคารโลกสนับสนุนการ
พัฒนาอย่างรวดเร็วด้านโทรคมนาคม**

โดยให้เงินกู้แก่องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
เพื่อเพิ่มเครือข่ายในประเทศเป็น 2 เท่าจาก
200,000 คู่สายเป็น 416,000 คู่สาย

2524

**พ.ศ. 2524 ที่ดินและเกษตรกรรมมี
ความสำคัญเชิงวัฒนธรรมเป็นอย่างยิ่ง
ต่อประเทศไทย**

ธนาคารโลกได้ช่วยกรมชลประทานปรับปรุงและขยาย
เขตชลประทานแก่พื้นที่บริเวณลุ่มแม่น้ำแม่กลอง

2538

พ.ศ. 2538 บรรษัทเงินทุนระหว่างประเทศได้ให้เงินกู้ 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แก่โครงการรถไฟฟ้าบีทีเอส

ช่วยให้ไทยประสบความสำเร็จในการให้บริการขนส่งมวลชนแก่ประชาชนกว่า 4 แสนคนต่อวัน

2540

พ.ศ. 2540 ธนาคารโลกให้การสนับสนุนความพยายามในการปฏิรูปภาคการเงินและภาคเอกชน

ผ่านเงินกู้ 1.4 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ เพื่อบริหารจัดการเศรษฐกิจอย่างเร่งด่วนหลังเกิดวิกฤติเศรษฐกิจเอเชีย

2548

พ.ศ. 2548 ธนาคารโลกให้ความช่วยเหลือหลังภัยพิบัติอย่างเร่งด่วน

แก่ชุมชนที่มีความเปราะบางซึ่งได้รับผลกระทบจากคลื่นสึนามิที่ถล่มภาคใต้ของประเทศไทยเมื่อพ.ศ. 2547

2550

พ.ศ. 2550 ในพื้นที่ขัดแย้งในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

โครงการที่ขับเคลื่อนการพัฒนาโดยชุมชนได้สนับสนุนความพยายามในการสร้างสันติภาพ

2554

พ.ศ. 2554 ธนาคารโลกอนุมัติเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าแก่เทศบาลนครเชียงใหม่

เพื่อพัฒนาการขนส่งในเมืองอย่างยั่งยืนด้วยการส่งเสริม “เมืองแห่งการเคลื่อนที่เขียว”

2555

พ.ศ. 2555 เมื่อเกิดมหาอุทกภัยที่ภาคกลางและภาคเหนือของไทย

ธนาคารโลกและองค์กรด้านการพัฒนาได้ร่วมกันจัดการประเมินผลกระทบด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างเร่งด่วนและเสนอมาตรการการฟื้นฟูหลังเกิดภัยพิบัติ

2557

พ.ศ. 2557 ประเทศไทยได้รับเงินช่วยเหลือด้านสภาพภูมิอากาศ 23.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

โดยเกิดจากความร่วมมือระหว่างธนาคารโลกและพิธีสารมอนทรีออลเพื่อลดการใช้สาร HCFC ซึ่งทำลายชั้นบรรยากาศโอโซน

2559

พ.ศ. 2559 ความก้าวหน้าด้านกฎระเบียบข้อบังคับในการประกันภัยของประเทศไทย

ภายใต้บริการสัญญาให้คำปรึกษาโครงการ แกร่วมกับธนาคารโลก

2560

เปิดตัวรายงานวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาประเทศไทยอย่างเป็นระบบ

การศึกษาที่จะช่วยกำหนดลำดับความสำคัญในการพัฒนาประเทศเพื่อลดความยากจนและแบ่งปันความมั่งคั่งอย่างทั่วถึง

2562

พ.ศ. 2562 เปิดตัวกรอบความร่วมมือในการพัฒนาประเทศ (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2565) ร่วมกับประเทศไทย

กรอบความร่วมมือของเรา

ปีพ.ศ. 2562 เป็นจุดเริ่มต้นการทำงานภายใต้กรอบความร่วมมือเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ระหว่างประเทศไทยและกลุ่มธนาคารโลก นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสพิเศษครบรอบ 70 ปีที่ราชอาณาจักรไทยเข้าเป็นสมาชิกลำดับที่ 47 ของธนาคารโลกเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม พ.ศ. 2492 นับแต่นั้นเป็นต้นมา ราชอาณาจักรไทยและกลุ่มธนาคารโลกได้สร้างความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งและมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ร่วมกันมากมาย สัมพันธภาพนี้ได้เปลี่ยนจากการกู้ยืมและงานวิเคราะห์วิจัยแบบเดิมไปสู่หุ้นส่วนความรู้ที่ใช้นวัตกรรมในการดำเนินงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงสถานะประเทศที่มีรายได้ปานกลางแบบมีพลวัตของประเทศไทย

ลำดับความสำคัญในการทำงานร่วมกับประเทศไทย

เป้าหมายของกรอบความร่วมมือในการพัฒนาประเทศคือ สนับสนุนให้ประเทศไทยเปลี่ยนผ่านไปสู่การเป็นประเทศที่ใช้นวัตกรรมในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เติบโตแบบมีส่วนร่วม และมีความยั่งยืน กรอบความร่วมมือนี้สนับสนุนแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) โดยมุ่งเน้นที่การปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมที่สำคัญเพื่อลดความยากจนและกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึง โดยให้ความสำคัญในสองประเด็นหลักดังนี้

การส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยืดหยุ่นและยั่งยืน

การปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางธุรกิจผ่านการส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันและนวัตกรรม

การเสริมสร้างคุณภาพการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานในภาคส่วนระบบราง

การสร้างความเข้มแข็งให้กับการค้าเงินนโยบายสถาบันการเงินและการคลัง

การจัดการกับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

การเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการเติบโตแบบมีส่วนร่วม

ส่งเสริมคุณภาพของการศึกษา

เสริมสร้างความแข็งแกร่งของระบบคุ้มครองทางสังคมและการมีส่วนร่วมของกลุ่มผู้เปราะบางในพื้นที่ขาดแคลนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

กรอบความร่วมมือในการพัฒนานี้มุ่งปรับปรุงคุณภาพชีวิตของคนไทยจำนวนมากผ่านการมีงานที่ดี ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งจะช่วยให้เด็กมีทักษะความรู้ที่ดีขึ้นสำหรับงานในอนาคต อีกทั้งต้องให้แน่ใจได้ว่า คนยากจนและคนชายขอบได้รับประโยชน์จากความมั่งคั่งของประเทศอย่างทั่วถึง

แหล่งความรู้ของเรา

- รายงานตามติดเศรษฐกิจไทย
- รายงาน Doing Business ทำการประเมินด้วยวัตถุประสงค์ในเรื่องกฎระเบียบข้อบังคับทางธุรกิจและการบังคับใช้กฎหมายกับบริษัทใน 189 ประเทศทั่วโลกและเมืองสำคัญบางแห่ง
- งานวิเคราะห์วิจัยอื่นๆ ซึ่งครอบคลุมประเด็นด้านการพัฒนา อาทิ การศึกษา และสุขภาพซึ่งสนับสนุนนโยบายส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจเชิงประจักษ์ของไทย
- Open Data ธนาคารโลกเปิดเผยข้อมูลเพื่อให้ทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลด้านการพัฒนาประเทศทั่วโลกโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่ data.worldbank.org หรือ worldbank.org/research

ติดต่อเรา

ธนาคารโลก สำนักงานประเทศไทย
ชั้น 30 อาคารสยามพิระธรณ์
989 ถนนพระราม 1 ปทุมวัน
กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ +662 686 8300
โทรสาร +662 686 8301
อีเมล thailand@worldbank.org

Website: www.worldbank.org/thailand
Facebook: www.facebook.com/WorldBankThailand
Twitter: @WB_AsiaPacific